

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 34. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Szent István napi megemlékezések Magyarországon

Magyarország évezredes története bizonyította, hogy csak akkor maradhatunk meg, ha van hadseregünk, honvédségünk - hangoztatta Hende Csaba honvédelmi miniszter az augusztus 20-i katonai tisztavatáson tartott köszöntőjében, a Parlament előtti Kossuth Lajos téren. Az ünnepségen Áder János államfő, Kövér László, az Országgyűlés elnöke és Hende Csaba mellett részt vett a kormány több tagja, valamint jelen voltak közéleti személyiségek, a diplomáciai testület tagjai és katonai attasék. Szent István nemcsak államalapító, hanem szövetségépítő is volt, hiszen azzal, hogy megalapította az önálló Magyarországnak, egyúttal építője lett a keresztény Európának is – fogalmazott ünnepi beszédében a Miniszterelnökséget vezető miniszter Hódmezővásárhelyen, a városi ünnepségen. Lázár János hangsúlyozta: augusztus 20-ika erről a kettős kötelezettségről szól, különösen akkor, amikor Magyarország geopolitikai helyzete, vagyis a fekvéséből, elhelyezkedéséből következő szerepe ezer éve nem változott. A magyar-magyar kapcsolatok fontosságát hangsúlyozta Potápi Árpád János a Tolna megyei Nagymányokon. „Amellett, hogy beszélünk a nemzet közjogi egyesítéséről és arról, hogy 750 ezer határainkon túli magyar tett már állampolgársági esküt, fontos az is, hogy az emberek tudjanak találkozni, együtt ünnepelni, barátságok, szerelmek is szövődjenek, és a nemzetünk ezáltal is fennmaradjon” - mondta a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Átadták a Külhoni Magyarságért Díjakat

Semjén Zsolt kedden, a Külhoni Magyarságért Díjak átadásán, a Parlamentben úgy fogalmazott, hogy Szent István országépítő munkája akkor vihető tovább, ha mindenki kis Szent Istvánként tevékenykedik saját őrhelyén. A kereszténydemokrata politikus azt mondta, hogy a magyar nemzet megmaradása egyrészt a nyelvi, kulturális és történelmi azonosságtudat megőrzésén, valamint az ehhez szükséges közjogi keretek biztosításán múlik. Példaként említette, hogy Szent István a keresztény állam létrehozásával közjogi egységbe foglalta a magyar nemzetet, így a törzsek Magyarországból létrehozta az apostoli Magyar Királyságot. "Innentől kezdve ez az acélabroncs tartotta meg a kulturális értelemben vett nemzetet" - fogalmazott, hozzátéve, a kulturális és a politikai nemzet fogalmai azóta is szétválaszthatatlanok. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára beszédében hangsúlyozta, a kormánynak olyan intézkedéseket kell hoznia, amelyek eredményeként egyre több magyar születhet. A kabinetnek ösztönöznie kell azt is, hogy a Kárpát-medencében és a szórványban minél több fiatal válasszon magyar anyanyelvű iskolát - tette hozzá, majd példaként említette a külhoni magyar szakképzés megerősítésének szándékát. Összesen tíz Külhoni Magyarság Díjat adtak át, amelyet a miniszterelnök-helyettes javaslatára a kormányfő adományoz a külhoni magyar közösségek érdekében végzett közéleti, oktatási,

kulturális, egyházi, tudományos, valamint a gazdasági önszerveződés területén végzett kiemelkedő munkáért. Idén Miholcsa József erdélyi szobrász, a Segesvári Gaudeamus Alapítvány, a dévai Téglás Gábor Elméleti Líceum, a felvidéki Dunaág Néptáncműhely, valamint a KOR-ZÁR verséneklő műhely, a vajdasági Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoport, a kárpátaljai Eszenyi Ritmus Néptáncgyűttes valamint a Pro Agricultura Carpathica” Kárpátaljai Megyei Jótékonyági Alapítvány, a Hollandiában élő Tóth Miklós István református lelkész és a Kanadában működő Szent Erzsébet Római Katolikus Magyar Egyházközség és Magyar Iskola vehette át a díjakat.

Átadták a Magyar Szent István-rendet

Áder János köztársasági elnök átadta a Magyar Szent István-rendet Polgár Judit sakkozónak és Eötvös Péter zeneszerzőnek csütörtökön, a nemzeti ünnepen. A legmagasabb állami kitüntetést az államfő a Sándor-palotában Orbán Viktor miniszterelnök és Kövér László, az Országgyűlés elnöke jelenlétében adta át. Áder János a kitüntetetteket méltatva arról beszélt, hogy pályájukon mindketten közösség- és nemzetformáló erővel bírtak, tudásukat továbbadták, példájukkal neveltek, világraszólót alkottak és ezzel Magyarországnak dicsőséget szereztek. Az államfő azt mondta: a tehetség felismeri és megérti a világ törvényszerűségeit, a géniusz viszont maga teremt új világot. Ehhez pedig nem elég egyetlen egyszer diadalmasan célba érni, a legkiválóbbak örökké úton vannak – fűzte hozzá. Utalt arra, hogy a Magyar Szent István-rend Magyarország legmagasabb állami kitüntetése, amelyet olyanoknak adnak, akiknek a tehetsége, az akarata, az elszántsága változást hoz, akiknek az eredményei közösség- és nemzetformáló erővel bírnak. Áder János megköszönte a díjazottak eddigi munkásságát, azt, hogy érzik a kiválóság és kiválasztottság felelősségét, hogy tovább is adják a tudásukat, hogy példájukkal nevelnek, ösztönöznek, inspirálnak és hogy büszkévé tesznek egy nemzetet.

Az RMDSZ elégedetlen a kormánnyal, de nem tekinti prioritásnak a leváltását

Elégedetlen az RMDSZ a Ponta-kabinet tevékenységével, ám nem tartja prioritásnak egy új kormány megalakítását, mert a jelenlegi kormánynak stabil parlamenti többsége van – jelentette ki Kelemen Hunor Kolozsváron. A szövetségi elnök azt mondta: a szövetség a hatalomra jutásnál most fontosabbnak tartja a felkészülést a jövő évi választásokra. „Nyilván, ha egy kormány eredményei nem felelnek meg az elvárásoknak, akkor távoznia kell. Mi úgy látjuk, hogy sem gazdasági, sem politikai szempontból nem lenne tragédia, ha

a Ponta-kabinet szünetet tartana” – fogalmazott a politikus. Emlékeztetett arra, hogy az RMDSZ a kormányváltást csakis demokratikus keretek közt, új parlamenti többség kialakításával tartja elképzelhetőnek, jelenleg azonban ez nem lehetséges, mert a Ponta-kabinetnek stabil parlamenti többsége van, a miniszterelnök pedig a jelek szerint nem kíván lemondani. Az RMDSZ elnöke elmondta, elégedetlenek a kormány tevékenységével, elsősorban a befektetések hiányát és az uniós alapok gyenge abszorpciós rátáját kifogásolják. „A befektetések a gazdasági fejlődés, a munkahelyteremtés alapját képezik, és azt látjuk, hogy idén nem történtek költségvetési beruházások, nem beszélve az uniós alapok gyatra lehívásáról” – nyilatkozta Kelemen Hunor.

Az SZNT szerint Románia kormánya felelős a román-magyar viszony romlásáért

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) álláspontja szerint Románia kormánya a felelős a román-magyar viszony romlásáért. Közleményében az SZNT méltányolta, hogy Zákonyi Botond nagykövet az egyre erősödő romániai magyarellenesség közepette is "diplomatahoz méltó módon, tárgyilagosan, korrektül és visszafogottan válaszolt az újságíró kérdéseire" abban az augusztus 10-i interjúban, amely a román külügyminisztérium és Victor Ponta miniszterelnök heves reakcióját váltotta ki. „Túlzónak, elfogadhatatlannak, sértőnek és indokolatlannak tartjuk a román reakciókat, mind hangnembükben, mind tartalmukban. Úgy gondoljuk, hogy sokat elmond Románia miniszterelnökéről az, hogy az ország valós gondjai helyett napokon keresztül kizárólag azzal van elfoglalva, hogy Magyarországot és annak miniszterelnökét sértegesse és rágalmazza” - közölte az SZNT. A tanács szerint Magyarország a két ország közötti alapszerződés szellemében, a romániai magyar politikai szervezetekkel és közképviselőkkel egyeztetve, a romániai magyar és székely közösségünk reális igényeinek megfelelően lépett és lép fel. Az SZNT felkérte Románia kormányát, hogy tartsa tiszteletben a két ország közötti alapszerződést, haladéktalanul szüntessen be minden a magyarság jogait sértő tevékenységet, illetve pontosan és jóhiszeműen tartsa be azokat a nemzetközi kötelezettségvállalásait, amelyek egyéni és kollektív jogokat garantálnak a magyarság számára.

Az államalapítást ünnepelték Erdélyben

A zuhogó eső sem tudta eltántorítani azokat a marosvásárhelyieket, akik csütörtök este részt vettek a Színház téren rendezett Szent István-napi ünnepségen. Ugyanaz a teremtmő erő, amely az esőt adta, gondot viselt arra is, hogy a szinte ezer lelket számláló tömeg felszakadozó égbolt alatt, együtt, háborítatlanul fogyassza el az ünnep megszentelt kenyerét. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács kezdeményezésére a városban harmadik alkalommal tartották meg az államalapítás ünnepét, és másodjára szentelték meg a

marosvásárhelyiek kenyerét a főtéren. A hálaadás jegyében ünnepeltek a hívek a gyergyószentmiklósi Szent István-templomban augusztus 20-án este. Többek között a 2008-ban ezen a napon felszentelt Bucsin negyedi szent hajlékért szóltak a hála szavai, de az élő közösségért is, amely vasárnapról vasárnapra megtölti az istenházát. A szentmise után a templom előtti térre vonultak a hívek, ahol Nagy Zoltán alpolgármester ismertette az új kenyér ünnepének eredetét, illetve a gyergyószentmiklósi kenyérszentelés évekkal ezelőtti kezdeményezéséről beszélt. Károlyi Gyöngyvér Márta, a világhírű Károlyi tornaedző-házaspár Udvarhelyről származó tagjának adták át az idei Szent István-napok ünnepségsorozatban a város kulcsát, ezzel elismerve a munkásságát, amellyel Székelyudvarhely jó hírét öregbítette. A csütörtökön megkezdett ünnepségsorozat bőséges és színes programmal szólította meg a különböző generációkat.

Szent István-napi megemlékezések a Felvidéken

A különbözőségek párbeszédét, az empátia térnyerését és az összefogást kell erősítenünk, hiszen ez tett minket ezer éves államisággal rendelkező néppé Közép-Európában – jelentette ki Czibalmosné Molnár Éva, Magyarország pozsonyi nagykövete augusztus 20-án, Komáromban. Az ünnepségen, melyet a Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület és Palatinus Polgári Társulás szervezett, Elek László római katolikus esperes és Czinke Zsolt református esperes helyettes megáldotta és megszentelte a Komáromba Szolnokról érkező, a Kárpát-medencében élő magyarok összetartását szimbolizáló Magyarok Kenyerét, melyet zentai, beregszászi, sepsiszentgyörgyi, komáromi és szolnoki pékek sütöttek. Dunamocson a Szent István napi ünnepség keretében újraszentelték a lengyel-magyar történelmi zászlót. Az ünnepségre a katolikus templom kertjében került sor. A rendezvényen köszöntőt mondott Banai Tóth Pál, a község polgármestere, Orosz Örs, a zászlófelújítás kezdeményezője, Németh Zsolt, a Magyar Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, Roman Kowalski lengyel nagykövet. Érsekújváron Berényi József, a Magyar Közösség Pártja elnöke mondta. Felhívta a figyelmet arra is, hogy nem igazak az ezer éves elnyomásról szóló híresztelések, ugyanis István király a más nemzetiségek megőrzésének, megbecsülésének és segítésének elve mentén hozta létre államát. Ógyallán, a Konkoly-Thege téri parkban került megrendezésre az államalapító Szent István királyunk tiszteletére rendezett ünnepi megemlékezés. Radosicky Györgyi, a Csemadok helyi szervezetének elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd a város polgármestere Basternák Ildikó méltatta Szent István államalapító királyunk nagyságát, hangsúlyozta, hogy különösen fontos ezekben a nehéz időkben is kiállni magyarságunk mellett, mindenkit arra buzdított, hogy tegyen meg mindent ezért, amiképpen Szent István is megtett minden tőle telhetőt nemzetünk, magyarságunk megmaradása érdekében.

Államalapító királyunkat ünnepelték a Vajdaságban

Augusztus 20-a Szent István király napja, a keresztény magyar államalapítás, a magyar állam ezeréves folytonosságának emléknapja. Magyarországon állami ünnep. A vajdasági magyarság nemzeti ünnepe, a Magyar Nemzeti Tanács 2005 szeptember 23-án elfogadott határozata alapján. Hajnal Jenő a Magyar Nemzeti Tanács elnöke kiemelte, hogy „Számunkra a nemzetben való gondolkodás azt jelenti, hogy egyszerre vannak közös ünnepeink, nem csak a nyelvünk, kultúránk, hagyományaink és mindaz, ami ehhez kötődik és kapcsolódik, az egy egységes magyar nemzetet jelent és jelképez.” Muzslyán Szent István szobrot avattak ahol Hajnal Jenő, az MNT elnöke mondott ünnepi beszédet, aki kihangsúlyozta, hogy augusztus 20-a, egyik ritka ünnepünk, amely arra készítet bennünket, hogy megkérdezzük magunktól, szűkebb közösségünktől, mi végre vagyunk a világon, és a válasz- meg az útkeresésben nagy segítség lehet Szent István király élete és hite. Bácskossuthfalván a Művelődési Ház udvarában a Hadik Gyula szobrászművész által készített szobornál a Református Egyház kórusa elénekelt a Szózatot, majd Tóth József plébános hirdetett ígét és emlékezett Szent Istvánra, kiemelve, hogy ő is ugyanolyan ember volt, mint mi, hogy maradandót alkotasson, önmagába fordult, és megfontolta cselekedeteit. Augusztus 20-át az újvidéki magyarok is megünnepelték. Szent István királyról tegnap a Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központban emlékeztek meg. A hagyományos Szent István-napi emlékünnepség a magyar himnusszal kezdődött majd az új búzából készült kenyér megszentelése következett. Az ünnepi műsor a kórus és az irodalmi szakcsoport fellépésével folytatódott. Deli Andor, európai parlamenti képviselő rámutatott arra, hogy emlékezzünk meg arról a helyről, amit Szent István kivívott nekünk és őrizzük meg ezt a vidéket, ahol mi magyarok itt élünk.

Kizárták a Vajdasági Magyar Szövetségből a párt egyik parlamenti képviselőjét

A legnagyobb délvidéki magyar párt azért indított fegyelmi eljárást a képviselő ellen, mert „kilenc munkanapon keresztül (négy ülésen) igazolatlanul távol volt a munkahelyéről, valamint () távol maradt az igazságügyi, közigazgatási és helyi önkormányzati parlamenti bizottság két üléséről (), és hiányzásai okáról nem értesítette sem frakciótársait, sem a VMSZ köztársasági parlamenti képviselőcsoportjának vezetőjét”. A Vajdasági Magyar Szövetség emellett azt is nehezményezte, hogy Varga László az új oktatási törvény tervezetének közvitáján nem egyezett tevékenységét a párttal, és "ezzel a viselkedésével is bizonyítottan megsértette a VMSZ Alapszabályának rendelkezéseit, valamint a VMSZ tekintélyét romboló és érdekei ellen cselekvő tevékenységet folytatott". Varga László azt

mondta, nem tartotta jogszerűnek az eljárást, egyrészt azért, mert olyan fegyelmi szabályzat alapján zárták ki, amelyet már meg kellett volna változtatni, másrészt pedig olyan fegyelmi vétségek miatt, amelyek nem is szerepelnek a fegyelmi szabályzatban. Varga László kifejtette, hogy aktív parlamenti munkát végez majd a jövőben is, csak azokat a törvényjavaslatokat fogja támogatni, amelyek összhangban állnak a vajdasági magyar közösség érdekeivel.

A kárpátaljai magyarság az egyik legnehezebb sorú kisebbség

„Minden háborúnak vége lesz egyszer. A kárpátaljai magyar közösség semmire sem vágyik jobban, mint hogy vége legyen már egyszer a vérontásnak, és visszatérhessenek mindennapi elfoglaltságaikhoz” mondta el Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke. A kárpátaljai magyarság az egyik legnehezebb sorú kisebbség, a huszadik században nem kevesebb, mint öt államhoz tartozott. „A lakosság többi részével együtt rendkívül nagyarányú gazdasági visszaesést élt át a kilencvenes évek elején, amikor Ukrajna függetlenné vált a volt Szovjetuniótól: a hiperinfláció következtében vagyonát elvesztette, és a gyárak üzemek nagy része is bezárt” eleveníti fel a „demokrácia” kezdetét Brenzovics László. Ezt követően Kárpátalja lakosságának egy része külföldön, elsősorban Magyarországon vállalt munkát, így viszonylag „jó állapotban” élte meg a kétezres évek elején bekövetkezett gazdasági stabilizációt, amikor – a korábbi gyakorlattól eltérően – kezdték kifizetni a nyugdíjakat, és emelkedni kezdtek a bérek. Ezt az állapotot verte szét a háború – fűzi tovább a KMKSZ elnöke. „Ezt a mindennapi gyakorlatban úgy kell elképzelni, hogy a nyolcvan eurónak megfelelő havi nyugdíj mára leesett húsz euróra. Ahhoz, hogy elfogadható módon éljen egy nyugdíjas, ennek legalább a tízszerese kellene” – mutat rá. Annak, hogy nem hálnak éhen az emberek, alapvetően két oka van. Egyrészt, a falusi ember a mai napig képes arra, hogy megtermelje a magának szükséges élelmet. Másrészt, gyakorlatilag minden családban van legalább egy olyan személy, aki a határon túl vállal munkát, és a hazaküldött pénze döntően hozzájárul a családok költségvetéséhez. „Nem igaz, hogy az emberek hozzászótkak ahhoz, hogy háború van, mert a háborúhoz soha nem lehet hozzászokni, de azt megtanulták, hogy valamiféleképpen élni kell, és sem pánik, sem káosz nem tapasztalható” mondta Brenzovics László.

Az államalapításra emlékezett Kárpátalja magyarsága

Kárpátalján két helyszínen, Aknaszlatinán és Mezőkaszonyban emlékeztek csütörtökön az államalapításra az augusztus 20-ai nemzeti ünnepen, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) szervezésében. A magyar szervezet hagyományosan Aknaszlatinán, a

római katolikus templom kertjében felállított Szent István-szobornál tartotta az augusztus 20-ai központi rendezvényét. A szentmisével kezdődött megemlékezésen mondott ünnepi beszédében Szalipszki Endre beregszászi magyar főkonzul hangsúlyozta: „a Szent István-i életmű mindmáig él és működik, amit jól mutat, hogy a közjogi keretbe foglalt magyar államiság közigazgatási felosztása napjainkig életképesnek bizonyult”. Hozzátette: ez nemcsak Magyarország határain belül működik, hanem a Kárpát-medence peremén található kis magyarlakta térségekben is, mint amilyen például a máramarosi, amelybe Aknaszlatina is tartozik, és amelyek őrzik magyar közösségeiket és szolgálják a jövő építését. Kulturális rendezvénnyel méltatta az államalapítás ünnepét a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet, a „GRAVIS” Mezőkaszony és Térsége Fejlesztéséért Civil Szervezet és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség augusztus 20-án, Mezőkaszonyban. A PCS célja, hogy Kárpátalja minden egykori vármegyéjében hagyományőrző programokat valósítson meg, hogy összehozza a maroknyi magyarságot, s a helyi népzenei csoportoknak biztosítson fellépési lehetőséget. Így rendeznek évente KurucFesztet Tiszapéterfalván, Bethlen-napot Huszton, Dobó-napot Császlócon, s most az első magyar Árpád-házi királynak állítottak emléket Kaszonyban. A rendezvényt Kudlotyák Krisztina, a PCS igazgatója nyitotta meg, aki az összefogás fontosságára hívta fel a figyelmet, s reményét fejezte ki, hogy az ünnepség a jövőben is Szent István szellemiségét és üzenetét hirdeti majd.

Mi, magyarok – együtt

Az augusztus 20-a köré csoportosuló rendezvényeink, közös név alatt a Muravidéki Magyar Napok nem csak az anyanemzettel való kapcsolat egyre szorosabbra fűzését jelentik, hanem a muravidéki nemzetrésznek egykoron dombvidékire és Lendva-vidékire tagoló rossz, a közigazgatási gyakorlat általi „megosztottságán” is hivatott enyhíteni. A „Mi, magyarok” című kiállítás keddi megnyitóját megelőzően került sor Hodoson a Családok Őrségi Találkozójára, aztán szerdán Lendván a központi ünnepségre, majd csütörtökön a dobronaki Szent István-napi megemlékezéssel, a lendvai hagyományőrök pénteki találkozásával, illetve a szombati nemzetközi halászléfőző versennyel mutatjuk be magunkat és kapcsolatrendszerünket az ünnep és a nemzeti összetartozás jegyében.

